

УДК 303.448:336.71

АНИСІМОВА Лідія, аспірант кафедри банківської справи КНТЕУ

СТРЕС-ТЕСТУВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ

Розглянуто міжнародний досвід стрес-тестування у банківській сфері. Досліджено масштаби, особливості та результати стрес-тестування банківських систем Європейського Союзу, США, окремих країн пострадянського простору, а також їх використання для прогнозу розвитку банківського сектора. Визначено вплив стрес-тестування банківської системи на ділову активність у країні.

Ключові слова: стрес-тестування, банківська система, сценарій, національний регулятор, ділова активність.

Анисимова Л. Стресс-тестирование банковской системы. Рассмотрен международный опыт стресс-тестирования в банковской сфере. Исследованы масштабы, особенности и результаты стресс-тестирования банковских систем Европейского Союза, США, отдельных стран постсоветского пространства, а также их использование для прогнозирования развития банковского сектора. Определено влияние стресс-тестирования банковской системы на деловую активность в стране.

Ключевые слова: стресс-тестирование, банковская система, сценарий, национальный регулятор, деловая активность.

Постановка проблеми. Протягом останніх років суттєво зросла роль стрес-тестування як ефективного інструменту визначення масштабу впливу різноманітних стресових ситуацій на фінансовий стан банківської системи. На сучасному етапі оцінка стійкості банківської системи вимагає побудови таких сценаріїв, параметри яких спроможні чітко змодельовати поведінку банків. Це, у свою чергу, надасть змогу не тільки правильно врегулювати розмір банківського капіталу, здатного витримати максимальні потрясіння на фінансових ринках, але й сформувати достатній обсяг грошових потоків у межах світової економіки залежно від стану інвестиційного клімату окремих країн та регіонів. Тому дослідження впливу стрес-тестування банківських систем сьогодні набуває все більшої актуальності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Стрес-тестування банківської системи досліджували такі науковці, як В. Даньків [1], І. Андрієвська, Н. Верхуша, П. Житний, І. Івасів, М. Макаренко [2], А. Максимова, Л. Прийдун [3], К. Тун [4] та ін. Публікації зазначених авторів з цього питання стосуються методології, організації, особливостей та необхідності його проведення у банківській сфері. Проте дослідження щодо використання результатів стрес-тестування банків-

ської системи та їх впливу на бізнес-активність залишаються фрагментарними.

Метою статті є узагальнення передового міжнародного досвіду стрес-тестування банків та оцінка його ефективності при формуванні ділової активності різних країн та регіонів світу. Для досягнення мети визначено такі завдання:

- окреслити сутність та значимість стрес-тестування для банківського сектора;
- виокремити основні елементи системи стрес-тестування, які забезпечать ефективність проведення та надійність в отриманні його результатів;
- розглянути сучасну міжнародну, а також вітчизняну практику стрес-тестування банківської системи, узагальнити результати проведених стрес-тестів та використати їх під час прогнозу розвитку банківського сектора;
- сформулювати пропозиції щодо підвищення ролі стрес-тестування у вітчизняній банківській діяльності;
- окреслити значення стрес-тестування банківських систем у формуванні ділової активності в країнах.

Об'єкт дослідження – процес стрес-тестування банківських систем.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні засади стрес-тестування у банківській сфері.

Матеріали та методи. Інформаційною базою досліджень стрес-тестування банківської системи та його впливу на бізнес-активність у країні слугували наукові статті за даною тематикою, офіційні сайти національних регуляторів та інтернет-джерела.

Досягнення мети наукової статті базувалося на використанні загальнонаукових методів пізнання (аналітичного, синтетичного, порівняльного), а також системного підходу при дослідженні значення стрес-тестування банківської системи для економічного розвитку країни.

Результати дослідження. Стрес-тести виявляють готовність банків до негативного розвитку подій на фінансовому ринку, а також надають можливість змодельовати їх поведінку у разі настання різноманітних стресових сценаріїв. Стрес-тестування, по суті, включає кількісний та якісний аналіз. Кількісний аналіз спрямований, передусім, на визначення масштабу і послідовності виникнення негативних явищ та їх впливу на різноманітні показники банківської діяльності. В той час як якісний концентрується на оцінці можливостей банків щодо мінімізації потенційних втрат і визначенні комплексу можливих заходів, що мають здійснюватися для зниження рівня ризику і збереження необхідного рівня стійкості банківської системи [1, с. 159].

Банківська система будь-якої країни не завжди здатна витримати несприятливі коливання в економіці. Фінансова криза, яка зароджується в одній країні, не тільки змусить деякі банки регіону визнати

банкрутство, але й неодмінно відіб'ється на економічній кон'юнктурі інших країн, банківський сектор яких також буде вразливим для численних ризиків. Таким чином, необхідність стрес-тестування для банківської системи визначається постійно зростаючими глобалізаційними процесами у світовій економіці та є важливим індикатором стану банків, їх спроможності "відчути" наближення фінансової кризи та забезпечити максимальну готовність до шоків умов.

Останнім часом центральні банки активно застосовують практику стрес-тестування банків своїх країн. Формування надійної системи стрес-тестування банківської системи повинно займати чільне місце серед завдань наглядових органів. У 2011 р. *Moody's Analytics* провела дослідження стосовно практики використання стрес-тестів з метою отримання інформації щодо їх результативності та проблем, які виникають при їх проведенні. Виділено елементи системи стрес-тестування, які *Moody's Analytics* розглядає як найбільш ефективні, а саме: масштаб та управління (визначення цілей, широти стрес-тестування, факторів ризику); побудова сценаріїв (вибір сценарного підходу та визначення сценарію стресу у масштабах діяльності); дані та інфраструктура (окреслення потреб щодо інформації, ступеня її деталізації та розуміння її доступності); модель впливу сценаріїв на ключові параметри ризику (встановлення зв'язку між сценаріями драйверів ризику та моделювання впливу на фактори ризику); обчислення (використання стресових факторів ризику для оцінки таких ключових стресових параметрів ризику, як економічний або регулятивний капітал); звітність (консолідація результатів, їх використання для внутрішньої та публічної звітності); дії керівництва (порівняння результатів стрес-тесту з рівнем прийнятного ризику і готовністю ризикувати, планування діяльності) [4, с. 43].

У багатьох європейських країнах діють суворі рекомендації місцевим банкам щодо стрес-тестування. Так, у грудні 2009 р. управлінням з фінансового регулювання і нагляду Великобританії прийнято декларацію принципів у сфері стрес-тестування, в якій на перший план висунуто важливість комплексного підходу до його здійснення. У Німеччині з 2010 р. діє нова версія положення про мінімальні вимоги до організації управління ризиками, яке містить зважену структуру стрес-тестування і ведення банками "реєстру ризиків" [2, с. 21]. Країни Євросоюзу доволі серйозно ставляться до регулювання банківської діяльності, а щодо стрес-тестування спостерігається особлива прискіпливість, аби уникнути його поверхового ефекту та забезпечити високий рівень довіри бізнесу до банків. Крім того, Євросоюз часто проводить стрес-тест своєї банківської системи, де оцінюється її загальна стійкість, проте у США розглядаються лише окремі фінансові інститути. Відмінність стрес-тестування європейських та американських банків у тому, що США постійно експериментує з методологією

проведення стрес-тестів, а європейці більш консервативні та рідко зважаються на нестандартні рішення. Стрес-тестування європейських та американських банків проводиться за двома сценаріями – "базовим" та "найгіршим" (або "неблагополучним"). Однак, за яких би умов та на яких методиках не проводилися стрес-тести, вони неодмінно здатні прояснити фінансову ситуацію в країні та вплинути на її бізнес-активність. У цьому випадку доцільно розглянути результати останніх проведених стрес-тестів США і країн Євросоюзу (табл. 1), а також Росії та оцінити їх вплив на економіку.

Навесні 2009 р., після розгортання фінансової кризи, США на основі створеної програми TARP (*Troubled Assets Relief Program*) провело стрес-тестування своїх 19-ти найбільших комерційних та інвестиційних банків з метою оцінки масштабів докапіталізації, стимулювання зросту кредитування та підвищення довіри інвесторів. Результати виявилися не настільки песимістичними, як очікувалося. Докапіталізації потребувало лише 10 банків, причому більша частина суми потрібного капіталу припадала на баланси двох банків – *Bank of America* та *Wells Fargo*, які потребували невідкладної допомоги. Інші ж банки, за проведеними розрахунками, здатні були самостійно заповнити прогалини у балансах.

Таблиця 1

Результати стрес-тестування європейської та американської банківських систем у 2009–2014 рр. (кількість банків)

Рік	США		Євросоюз	
	пройшли	не пройшли	пройшли	не пройшли
2009	19	10	22 *	0
2010	53	12	91	7
2011	53	6	91	8
2012	19	4	–	
2013	18	1	–	
2014	30	1	124	Чекає оприлюднення

* Банківські групи

Джерело: побудовано автором на основі [7; 5; 10].

Таким чином, *Bank of America* 2009 р. для виходу зі скрутного становища оголосив про залучення 17 млрд дол. США шляхом продажу акцій, конвертації привілейованих недержавних акцій у звичайні, а також продажу компанії з управління активами *Columbia Management* і *First Republic Bank*. У свою чергу, *Wells Fargo* проводить допемісію акцій на 6 млрд дол. США [7].

Стрес-тестування американських банків у 2010 р., яке проводилося за ініціативою МВФ, показало, що 12 з 53 фінансових інститутів за "базовим" сценарієм розвитку економіки у 2010–2014 рр.

потребуватимуть додаткового капіталу на суму 14.2 млрд дол. США. Найгірший сценарій розвитку подій не витримують уже 17 банків. У 2011 р. ситуація покращилась – лише 6 банків потребували проведення додаткової капіталізації. Критерієм для проходження стрес-тесту обрано значення капіталу першого рівня у 6 % [5]. Останній стрес-тест американські банки витримали. За його результатами, серйозний спад в економіці здатні витримати 29 банків із 30. Тест не пройшов *Zions Bancorp*.

Євросоюз у 2009 р. не поспішав з проведенням стрес-тесту банківського сектора. Однак практика стрес-тестування у США, доволі скрутний фінансовий стан Єврозони і той факт, що до 80 % кредитування корпоративного сектора проходить через європейські банки (тоді як у США лише 20 %) змусило Євросоюз до подібних кроків. Восени 2009 р. оприлюднено результати проведеного стрес-тестування європейської банківської системи, яка показала свою стійкість. Стрес-тест здійснювалося під керівництвом Комісії з нагляду за європейськими банками (*CEBS*), де банки окремо, за визначеною методологією, проводили аналіз та надсилали результати для агрегування до національного регулятора. Відповідно до "Базеля II" показник достатності капіталу не повинен бути нижчим за 4 %. Стрес-тестування показало, що в середньому зазначений показник у 22 групах європейських банків становив 9 % і ні в одному з них не буде меншим відповідно до встановленої межі.

У 2010 р. стрес-тестування не пройшли 7 з 91 найбільших банків Європи. Потреба в докапіталізації становила 3.5 млрд євро. За звітністю *CEBS*, дуже погані результати показали такі банки, як німецький *Hypo Real Estate*, грецький *Atebank* та іспанські *Banca Civica*, *Diada*, *Espiga*, *Unnim* і *Unicaja* [10]. Стрес-тестування європейської банківської системи у 2011 р. продемонструвало гірші результати. Так, 16 банків ледве пройшли стрес-тест, а 8 – не справилися з ним. Більшість з них – це грецькі, іспанські та австрійські фінансові установи. Головною причиною банкрутства зазначених банків у період кризи Комісія з нагляду за європейськими банками визнала недостатні резерви. Дані щодо результатів стрес-тестування європейських банків у 2012–2013 рр. не оприлюднено. У 2014 р. *CEBS* заявила, що проведе стрес-тестування 124 європейських банків. Однак відомості щодо їх результатів поки що відсутні [7].

Результати стрес-тестування банківської системи Російської Федерації публікуються у щорічному звіті щодо розвитку банківського сектора та банківського нагляду, хоча не вказується, які саме банки не пройшли стрес-тест. Центральний банк Росії проводить стрес-тестування за трьома сценаріями – консервативним, песимістичним та екстремальним. Можливі втрати капіталу банків Росії за результатами стрес-тестів 2009–2013 рр. зображено на *рис. 1*.

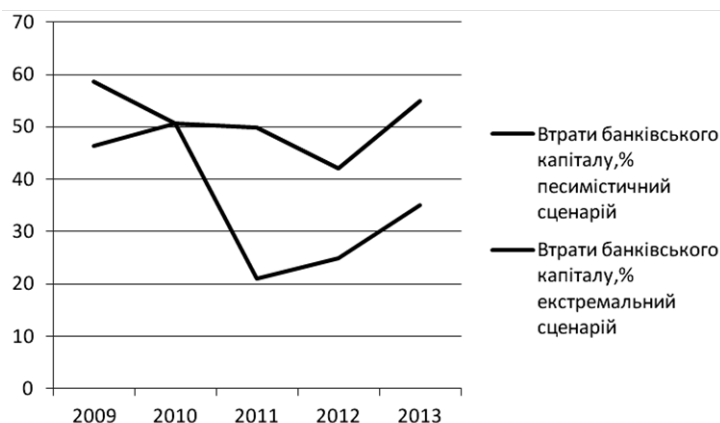

Рис. 1. Динаміка можливих втрат капіталу банків Росії за підсумками стрес-тестування у 2009–2013 рр. (побудовано автором на основі [11])

У 2009 р. Центральний банк Росії заявив про те, що за розрахунками російські банки показують свою стійкість за будь-яких умов. Сукупні збитки за консервативним сценарієм становлять 35.6 % капіталу банків, за песимістичним – 46.4 %, а за екстремальним – 58.6 %. Норматив достатності капіталу за визначеними сценаріями не зможуть дотримати 155, 207 та 285 банків відповідно. У 2010 р. стрес-тест показав, що сукупні втрати могли досягти 50.7 % банківського капіталу, однак у звіті не зазначалося, за яким саме сценарієм [11]. Стрес-тестування російських банків 2011 р. показувало потребу у докапіталізації 120 банків на суму 56 млрд руб. (21 % капіталу) за песимістичного сценарію, а за екстремального – 223 банків на суму 405 млрд руб. (49.8 %). За результатами стрес-тесту, проведеного у 2012 р., з дефіцитом капіталу могла зіштовхнутися третина російських банків. Їх кількість зросла до 308, що в півтора рази більше ніж за підсумками 2011 р., коли таких банків було 223. Втрати при песимістичному сценарії склали 25 %, а при найгіршому, екстремальному – 42 % від банківського капіталу [11].

Як видно з *рис. 1*, найбільші втрати за обома сценаріями спостерігаються у 2009, 2010 та 2013 рр. Загалом стрес-тестування банківського сектора Росії останніх років показує хороші результати, адже жодного разу за будь-якого сценарію достатність власного капіталу загалом по всіх банках не знизиться нижче нормативного значення у 10 %.

При реалізації екстремального сценарію банки лише втратять весь свій прибуток, однак достатність капіталу при цьому залишиться вище мінімального значення у 10 %. Основні ризики банківської системи лише у капіталі банків Росії [6].

Однак кінець 2014 р. та початок 2015 р. став доволі складним для банківського сектора Росії. Більшість системних російських банків,

проти яких застосували економічні санкції країни ЄС, США, Канада та Австралія, вкрай важко переносять сучасні політичні умови. Так, Сбербанк, Газпромбанк, ВТБ, Банк Москви та ін. не в змозі замовити "пластик" міжнародних платіжних систем (*Visa, MasterCard*), навіть для обробки внутрішніх транзакцій. Крім того, санкції передбачають відмову інвесторам у покупці акцій ряду російських банків, а також неможливість довгострокового фінансування ряду банківських установ Росії. Зважаючи на це, останнє стрес-тестування банківської системи Росії може показати доволі невтішні результати.

Вперше стрес-тестування банківської системи України проведено у 2008 р. із залученням 17 банків, а згодом – навесні 2010 р. Результати обох стрес-тестувань не оприлюднено. Відомо лише, що у 2010 р. стрес-тестуванням було охоплено 176 банків, за результатами якого виникла потреба збільшити капітал у 61 вітчизняних банках на суму 40 млрд грн [3, с. 71]. У 2012 р. Світовий банк наголосив на необхідності обов'язкового стрес-тестування банківської системи України. Того разу лише дочірні установи європейських банків (*ING Bank, Unicredit, Credit Agricole, Alfa Bank, Swedbank, Piraeus Bank Group*) провели стрес-тестування найбільш значущих видів ризику. Разом з тим, НБУ відмовився від рекомендації Світового банку проводити стрес-тестування в Україні у 2012 р., аргументуючи це тим, що банківська система має позитивні темпи розвитку [8].

У травні 2014 р. НБУ у рамках Меморандуму з Міжнародним валютним фондом розпочав стрес-тестування вітчизняних банків. Насамперед, цю процедуру пройшли перші 15 найбільших за активами банків, далі – наступні 20 банків. Влітку 2014 р. стали відомі результати першої хвилі стрес-тестів. Так, лише 5 з 15 українських банків достатньо капіталізовані – ПриватБанк, Райффазен Банк Аваль, Альфа-банк Україна, Сбербанк Росії, ПУМБ. Потреба решти банків у докапіталізації перевищила 30 % від розміру власного капіталу. Це Ощадбанк, Укрексімбанк, Дельта, Промінвестбанк, Укрсоцбанк, Надра, ВТБ, Фінанси та Кредит, УкрСиббанк та Укргазбанк [9].

Погані результати стрес-тестування вітчизняної банківської системи пов'язані, *по-перше*, не тільки з низьким рівнем капіталізації українських банків, але й із зростанням обсягу кредитування у небезпечну зону, тобто таких кредитів, які мають високу вірогідність непогашення. Сьогодні вітчизняні банки намагаються заробити кошти шляхом кредитування на доступних умовах. Підвищена конкуренція у галузі кредитування змушує банки до постійного спрощення умов кредитного договору, дедалі менше уваги звертається на рівень забезпечення за кредитами. Для багатьох банківських установ кількість кредитів важливіша за їх якість. Витрати банків на резерви зростають, що, в свою чергу, знижує достатність їх капіталу.

По-друге, чимало вітчизняних банків мають незначну диверсифікацію кредитно-інвестиційного портфеля. Постійно завищена концентрація кредитного портфеля на окремих позичальниках збільшує вірогідність можливого банкрутства банків.

По-третє, багато українських банків універсальні – вони працюють з кредитами та депозитами як населення, так і підприємств, а також на фондовому ринку. У цьому випадку інвестиційні ризики накладаються на кредитні.

По-четверте, складна політична ситуація в країні суттєво відбивається на її економічному становищі. Висока вартість гривні, її нестабільність, підвищений обсяг грошової маси здатні похитнути платоспроможність та ліквідність банківського сектора загалом. Населення "тримає" гроші вдома, не довіряючи банкам.

З огляду на те, що значна кількість вітчизняних банків не здатні протистояти економічній рецесії, економіка України недоотримає капіталовкладення для розвитку. До проведення стрес-тестів Національний банк України змушують МВФ та Світовий банк. На сьогодні в нашій країні практика стрес-тестування банківської системи поки що не набула поширення, роль стрес-тестування недооцінена, а тому є необхідність навести пропозиції щодо її підвищення. Найголовніше завдання, яке стоїть перед НБУ, це забезпечення регулярності проведення стрес-тестів банківської системи. Стрес-тести повинні стати неодмінною частиною практики системи управління ризиками у вітчизняних банках. Для цього НБУ слід стандартизувати методологію проведення стрес-тестів відповідно до вимог МВФ, Світового банку та на основі практики стрес-тестування у зарубіжних країнах. Наступним кроком є обов'язкове оприлюднення результатів стрес-тестів, з переліком банків, які його не пройшли. Спираючись на них, всі учасники ринку матимуть змогу планувати свою діяльність, якісно оцінюючи ризики. Інформацію щодо результатів стрес-тесту необхідно розміщувати не тільки у спеціальних періодичних виданнях НБУ з банківського нагляду, на сайтах банків, які проходили стрес-тестування, але й у різноманітних економічних виданнях, які розраховані на студентство, економістів, фондових гравців та бізнес-аналітиків.

Стрес-тестування банківської системи має важливе значення для розвитку економіки країни та формування її ділової активності. Його вплив виявляється у такому.

Підтримка довіри до банків. Стрес-тестування здатне підвищити довіру до банків з боку бізнесу та населення, адже його результати активно використовують економісти та аналітики у звітах та економічних нарисах, що, в свою чергу, забезпечує обізнаність стосовно фінансового становища банківського сектора.

Підвищення інвестиційної привабливості країни та прискорення процесу капіталізації банківського сектора. Стрес-тести здатні показати, що, якщо банківська система чи окремий банк зможуть протистояти різноманітним шокам, то вони будуть виглядати привабливо як для клієнтів, так і для потенційних інвесторів. Для ринку це вагомий аргумент щодо можливості зниження вірогідності повторних кризових явищ, а для інвесторів – щодо інвестиційної привабливості країни. Це спонукатиме останніх до активних дій щодо збільшення потоку власного капіталу у фінансовий сектор. Таким чином, підвищується капіталізація банківського сектора країни, що прискорює її розвиток.

Забезпечення бізнесу достовірною прогнозною інформацією. Стрес-тестування – вкрай цінний інструмент прогнозування. Його результати показують ступінь вразливості банківського сектора до процесу економічного спаду в країні та до таких коливань різноманітних економічних змінних, як відсоткові ставки, рівень безробіття, зростання номінального ВВП тощо. Як правило, стрес-тести проводяться за трьома, іноді двома сценаріями, в яких закладено найбільш чіткі прогнози щодо зміни макроекономічних факторів. А це дуже актуальні дані та припущення щодо, наприклад, рівня ринкових відсоткових ставок чи обмінних курсів валют, які використовуються при плануванні та веденні бізнесу в країні.

Постійне удосконалення механізму функціонування банківської системи. Стрес-тестування банківської системи як важливий інструмент управління ризиками надає змогу наглядовим органам країни, так само як і окремим банкам, знайти та зрозуміти свої слабкі місця. Це спонукає до вдосконалення методичних засад проведення стрес-тестів з боку центрального банку, що може зачіпати й інші аспекти діяльності банків. Таким чином, зазнає оновлення банківська система країни, постійно удосконалюється механізм її функціонування, що слугує хорошим сигналом фінансової стабільності у країні та спонукає бізнес до активного капіталовкладення.

Висновки. Дослідження результатів проведення стрес-тестування в окремих країнах дало змогу виокремити позитивні наслідки для їх економік, адже, по-перше, зростає капіталізація банків, по-друге, підвищуються настрої інвесторів, що пов'язано з можливістю якісно оцінювати ризики для прийняття інвестиційних рішень, по-третє, зростає довіра до банків з боку бізнесу, в тому числі й світового, по-четверте, удосконалюється функціонування банківської системи країни.

Стрес-тестування банківської системи в Україні не набуло поширення, а його роль недооцінена. Отже, необхідно забезпечити регулярність проведення стрес-тестів, визначитися з єдиною методологією їх проведення, обов'язково оприлюднювати результати стрес-тестів банківської системи країни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Даньків В. Й. Теоретичні основи управління операційними ризиками / В. Й. Даньків // Наук. вісн. Ужгород. ун-ту. — 2009. — Вип. 27. — С. 158–162. — (Серія "Економіка").
2. Макаренко М. І. Міжнародний досвід організації стрес-тестування в банківській сфері / М. І. Макаренко, Я. О. Костюченко // Економіка та держава. — 2014. — № 7. — С. 19–23.
3. Прийдун Л. Стрес-тестування кредитного ризику банку: загальна характеристика та особливості практичного застосування / Л. Прийдун // Вісн. ТНЕУ. — 2011. — № 2. — С. 67–74.
4. Тун К. Стресс-тесты банковской системы ЕС / К. Тун // Банковское дело. — 2011. — № 9. — С. 41–45.
5. Інформаційний портал "ТСН" [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://ru.tsn.ua>.
6. Інформаційний портал "Ведомости" [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.vedomosti.ru>.
7. Інформаційний портал "Экономика. Униан. Информационное агентство" [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://economics.unian.net>.
8. Інформаційний портал "Banki.ua" [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.banki.ua>.
9. Інформаційний портал "LB.ua. Вибране для всіх" [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://economics.lb.ua>.
10. Офіційний сайт Комісії по нагляду за європейськими банками (CEBS) [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.eba.europa.eu>.
11. Офіційний сайт Центрального Банку Російської Федерації [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.cbr.ru>.

Стаття надійшла до редакції 24.03.2015.

Anisimova L. Stress-testing of banking system.

Background. The scientific article is devoted to the research of stress-testing of banking sector and its influence on business activity in a country. The Stress tests enable to settle the size of bank capital, able to survive maximal shocks on financial markets, and also form the sufficient volume of money streams within the limits of world economy depending on the state of investment climate of separate countries and regions.

Review of scientific sources in this direction testifies that publications on a theme stress-testing study only methodology, organization, features and its necessity in banking. At the same time, research on using the results of stress-testing of the banking system and their influence on business-activity remain fragmentary.

The aim of the research is generalization of advanced international experience in bank stress-testing and estimation of its efficiency at forming business activity of different countries and world regions.

Materials and methods. The informative base of researches of banking stress-testing and its influence on business-activity in a country is information, got from such sources, as the scientific articles on this subject, official sites of national regulators and internet source of economic news.

Results. The banking system of any country is not always able to survive unfavorable economy fluctuations. Financial crisis which is in one country not only will compel some banks of the region to acknowledge bankruptcy, but also certainly influences the economy of other countries, banking sector of which also will be opened for numeral

risks. Thus, necessity of stress-testing for the banking system is determined by constantly growing globalization processes in a world economy and is an important indicator of the state of banks, their ability to "feel" approaching of financial crisis and provide maximal readiness to the shock terms.

Conclusion. Research of results of stress-testing in particular countries enabled to select positive consequences for their economies, as firstly, capitalization of banks grows; secondly, the moods of investors rise, that it is related to possibility to estimate risks for acceptance of investment decisions on a high level; thirdly, trust to the banks from the side of business, including world one grows; fourthly, functioning of the banking system of country is perfected.

Keywords: stress-testing, banking system, scenario, national regulator, business activity.

REFERENCES

1. Dan'kiv V. J. Teoretychni osnovy upravlinnja operacijnyh ryzykamy / V. J. Dan'kiv // Nauk. visn. Uzhgorod. un-tu. — 2009. — Vyp. 27. — S. 158–162. — (Serija "Ekonomika").
2. Makarenko M. I. Mizhnarodnyj dosvid organizacij stres-testuvannja v bankivskij sferi / M. I. Makarenko, Ja. O. Kostjuchenko // Ekonomika ta derzhava. — 2014. — № 7. — S. 19–23.
3. Pryjdun L. Stres-testuvannja kredytnogo ryzyku banku: zagal'na harakterystyka ta osoblyvosti praktychnogo zastosuvannja / L. Pryjdun // Visn. TNEU. — 2011. — № 2. — S. 67–74.
4. Tun K. Stress-testy bankovskoj systemy ES / K. Tun // Bankovskoe delo. — 2011. — № 9. — S. 41–45.
5. Informacijnyj portal "TSN" [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu : <http://ru.tsn.ua>.
6. Informacijnyj portal "Vedomosti" [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu : <http://www.vedomosti.ru>.
7. Informacijnyj portal "Ekonomyka. Unyan. Ynformacyonnoe agentstvo" [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu : <http://economics.unian.net>.
8. Informacijnyj portal "Banki.ua" [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu : <http://www.banki.ua>.
9. Informacijnyj portal "LB.ua. Vybrane dlja vsih" [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu : <http://economics.lb.ua>.
10. Oficijnyj sajт Komisii po nagljadu za jevropejs'kymy bankamy (CEBS) [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu : <http://www.eba.europa.eu>.
11. Oficijnyj sajт Central'nogo Banku Rosijs'koj Federacii [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu : <http://www.cbr.ru>.